

Inhoudopgave

Bemesting

1.1 Brandnetelgier

Bron

Bereiding

Dosis en gebruik

Samenstelling

Kalender

1.2 Urine

Bron

Bereiding

Dosis en gebruik

Samenstelling

Kalender

1.3 Koffie

Bron

Bereiding

Dosis en gebruik

Samenstelling

Kalender

1.4 Smeerwortelgier

Bron

Bereiding

Samenstelling

Dosis en gebruik

Kalender

1.5 Duizendbladgier

Bron

Bereiding

Dosis en gebruik

Samenstelling

Kalender

1.6 Heermoesgier

Bron

Bereiding

Dosis en gebruik

Samenstelling

Kalender

1.7 Gier van Herdertasje en paardenbloem

Bron

[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[1.8 Visemulsie](#)
[Bron](#)
[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[1.? Compost van bonen en algen](#)

[1.9 Basaltmeel of lavameel](#)
[Bron](#)
[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[1.11 Bitterzout](#)
[Bron](#)
[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling en werking](#)
[Kalender](#)

[1.10 Houtas](#)
[Bron](#)
[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[1.11 Eierschalen](#)
[Bron](#)
[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[1.12 NoekePoekensap](#)
[Bron](#)
[Bereiden](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[1.13 Zuring](#)
[Bron](#)

- [Bereiding](#)
- [Dosis en gebruik](#)
- [Samenstelling](#)
- [Kalender](#)
- [1.14 Paardenbloemgier](#)
 - [Bron](#)
 - [Bereiding](#)
 - [Dosis en gebruik](#)
 - [Samenstelling](#)
 - [Kalender](#)
- [1.15 Klein hoefblad](#)
 - [Bron](#)
 - [Bereiding](#)
 - [Dosis en gebruik](#)
 - [Samenstelling](#)
 - [Kalender](#)
- [2. Ziektebestrijding en Plantversterkende middelen](#)
 - [2.1 Goudsbloemgier](#)
 - [Bron](#)
 - [Bereiding](#)
 - [Dosis en gebruik](#)
 - [Samenstelling](#)
 - [Kalender](#)
 - [2.2. Heermoesextract](#)
 - [Bron](#)
 - [Bereiding](#)
 - [Dosis en gebruik](#)
 - [Samenstelling](#)
 - [Kalender](#)
 - [2.3 Brandnetelextract](#)
 - [Bron](#)
 - [Bereiding](#)
 - [Dosis en gebruik](#)
 - [Samenstelling](#)
 - [Kalender](#)
 - [2.4 Duizendbladextract](#)
 - [Bron](#)
 - [Bereiding](#)
 - [Dosis en gebruik](#)
 - [Samenstelling](#)
 - [Kalender](#)
 - [2.5 Rabarberbladextract en -gier](#)
 - [Bron](#)

[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[2.5 Knoflookextract, -gier, -thee, -poeder](#)
[Bron](#)
[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[2.6 Gier van resten uit de kruidentuin](#)
[Bron](#)
[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[2.8 Venkel gier of extract](#)
[Bron](#)
[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[2.9 Alsem extract](#)
[Bron](#)
[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[2.10 Kamille-extract](#)
[Bron](#)
[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[2.16 Vlierextract en -thee](#)
[Bron](#)
[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)

[2.12 Gier van pyrethrum](#)
[Bron](#)
[Bereiding](#)

	<u>Dosis en gebruik</u>
	<u>Samenstelling</u>
	<u>Kalender</u>
<u>2.13</u>	<u>Zilverwitte Alsem extract</u>
	<u>Bron</u>
	<u>Bereiding</u>
	<u>Dosis en gebruik</u>
	<u>Samenstelling</u>
	<u>Kalender</u>
<u>2.14</u>	<u>Bergmunt</u>
	<u>Bron</u>
	<u>Bereiding</u>
	<u>Dosis en gebruik</u>
	<u>Samenstelling</u>
	<u>Kalender</u>
<u>2.15</u>	<u>Tomatenblad/diefjes extract</u>
	<u>Bron</u>
	<u>Bereiding</u>
	<u>Dosis en gebruik</u>
	<u>Samenstelling</u>
	<u>Kalender</u>
<u>2.20</u>	<u>Uienloofextract + boerenwormkruid vloeibaar</u>
	<u>Bron</u>
	<u>Bereiding</u>
	<u>Dosis en gebruik</u>
	<u>Samenstelling</u>
	<u>Kalender</u>
<u>2.?</u>	<u>Valeriaanextract.</u>
	<u>Bron</u>
	<u>Bereiding</u>
	<u>Dosis en gebruik</u>
	<u>Samenstelling</u>
	<u>Kalender</u>
<u>2.11</u>	<u>Peper</u>
	<u>Bron</u>
	<u>Bereiding</u>
	<u>Dosis en gebruik</u>
	<u>Samenstelling</u>
	<u>Kalender</u>
<u>2.7</u>	<u>Gier van ui-achtigen</u>
	<u>Bron</u>
	<u>Bereiding</u>
	<u>Dosis en gebruik</u>

[Samenstelling](#)

[Kalender](#)

[2.17 Kruidenmix van uien, knoflook, bieslook, zuring en blad van zwarte bes](#)

[Bron](#)

[Bereiding](#)

[Dosis en gebruik](#)

[Samenstelling](#)

[Kalender](#)

[2.18 Citrusschillen extract en olie](#)

[Bron](#)

[Bereiding](#)

[Dosis en gebruik](#)

[Samenstelling](#)

[Kalender](#)

[2.19 Kolen gier of extract vloeibaar](#)

[Bron](#)

[Bereiding](#)

[Dosis en gebruik](#)

[Samenstelling](#)

[Kalender](#)

[2.20 Kool-conifeer mix](#)

[Bron](#)

[Bereiding](#)

[Dosis en gebruik](#)

[2.21 Zeewier extract](#)

[Bron](#)

[Bereiding](#)

[Dosis en gebruik](#)

[Samenstelling](#)

[Kalender](#)

[2.22 Compostextract](#)

[Bron](#)

[Bereiding](#)

[Dosis en gebruik](#)

[Samenstelling](#)

[Kalender](#)

[2.23 Kamille extract](#)

[Bron](#)

[Bereiding](#)

[Dosis en gebruik](#)

[Samenstelling](#)

[Kalender](#)

[2.24 Rode bietengier](#)

	Bron
	Bereiding
	Dosis en gebruik
	Samenstelling
	Kalender
2.25	Aardappelmeel
	Bron
	Bereiding
	Dosis en gebruik
	Samenstelling
	Kalender
2.27	Zeep + Olie
	Bron
	Bereiding
	Dosis en gebruik
	Samenstelling
	Kalender
2.28	Magere melk
	Bron
	Bereiding
	Dosis en gebruik
	Samenstelling
	Kalender
2.29	Monnikskap en Ridderspoor
	Bron
	Bereiding
	Dosis en gebruik
	Samenstelling
	Kalender
2.30	Varens
	Bron
	Bereiding
	Dosis en gebruik
	Samenstelling
	Kalender
2.31	Boerenwormkruid
	Bron
	Bereiding
	Dosis en gebruik
	Samenstelling
	Kalender
3.	Middelen tbv Voortkweken
3.1	Wilgenwater

[Bron](#)

[Takken van kronkelwilg of krulwilg. Salix matsudana. De spruitende wortels geven hormonen af.](#)

[Bereiding](#)

[Zet enkele takken van de kronkelwilg op het water en zodra er wortel groei ontstaat geven de spruitende wortels hormonen af.](#)

[Dosis en gebruik](#)

[volgt](#)

[Samenstelling](#)

[volgt](#)

[Kalender](#)

[volgt](#)

[3.2 Valeriaanzaadbad](#)

[Bron](#)

[Bereiding](#)

[Dosis en gebruik](#)

[Samenstelling](#)

[Kalender](#)

[3.3 Duizendblad zaadbad](#)

[Bron](#)

[Bereiding](#)

[Dosis en gebruik](#)

[Samenstelling](#)

[Kalender](#)

[3.4 Kamille zaadbad](#)

[Bron](#)

[Bereiding](#)

[Dosis en gebruik](#)

[Samenstelling](#)

[Kalender](#)

[3.5 Eikenschors zaadbad](#)

[Bron](#)

[Bereiding](#)

[Dosis en gebruik](#)

[Samenstelling](#)

[Kalender](#)

[3.6 Knoflook zaadbad](#)

[Bron](#)

[Bereiding](#)

[Dosis en gebruik](#)

[Samenstelling](#)

[Kalender](#)

[3.7 Mierikswortelbad](#)

[Bron](#)
[Bereiding](#)
[Dosis en gebruik](#)
[Samenstelling](#)
[Kalender](#)
[Tabel met kwalen en bijbehorende middeltjes](#)

0. Inleiding en Overzichtstabel

Dit document is gemaakt met behulp van vele bronnen, met informatie van internet en uit boeken. Waar mogelijk zijn ook eigen ervaringen van moestuiniers opgeschreven.

Natuurlijk kan je andere resultaten behalen dan hier staan beschreven, dus geen garanties. Voel je vrij je eigen inzichten en ervaringen toe te voegen aan dit bestand, ten einde een zo compleet mogelijk overzicht te krijgen.

Om makkelijk even terug te zoeken welk middel ook alweer tegen welke kwaal helpt is een overzichtstabel in de maak. Dat vind je in [deze sheet](#), meer details vind je in dit document.

1. Bemesting

Stikstofrijke meststoffen

1.1 Brandnetelgier

Bevat vooral veel stikstof en calcium. Goed bij bladgroentes, beperkt bij vruchtgroenten.

Leg bij het uitplanten van tomaten 2 handen vol brandnetelbladeren of mierikswortelbladeren in het plantgat, dit heeft hetzelfde effect als de visafval.

Bron

Brandnetels (*Urtica urens* / *Urtica dioica*) zijn veel te vinden langs wegbermen en in ruigten. Best oogsten in de lente voor de bloei.

Bereiding

Zet een flinke bos jonge brandnetels 2 weken lang in een emmer water, door het gistingsproces worden voedingsstoffen aan het water afgegeven. Bij zonnig weer moet je soms wat water bijschenken (omdat het verdampt). Zeef na 2 weken het mengsel, het bevat dan stikstof en calcium en je kunt het dan gieten bij planten die daar baat bij hebben (koolsoorten, prei, bladplanten, etc.)

Dosis en gebruik

1:15 tot 1:20 verdund

Keren per seizoen? Afhankelijk van gewas. Aanvulling nodig!

Voornamelijk voor snelgroeierende gewassen waaronder tomaat, courgette, komkommer.

Tomaat: best tot de bloei, daarna vooral ook goede bron van kalium nodig.

Oppassen met een aantal mediterrane kruiden, met bijna alle jonge zaailingen (hoewel weleens een bladbemesting toegepast bij zaailingen van wat dingen met brandnetelgier, maar zeer sterk verdund) en alle gewassen die niet van een stikstofboost houden.

Giet bij de wortel en niet op het blad want dat kan verbranding van het blad geven!

Tomaten: geef alleen in juli en augustus soms wat smeewortel + brandnetelgier, 1 op 20 verdund + een handvol houtas.

Voeg valerian toe aan brandnetelgier (1:20) voor preiplanten. Knoflook aan de gier toevoegen bij tomatenplanten.

Samenstelling

Bron van stikstof en (in mindere mate) calcium

Kalender

Aanvulling nodig

1.2 Urine

Bron

Urine van persoon die geen medicatie gebruikt of urineweginfectie heeft.

Bereiding

nvt

Dosis en gebruik

Volle grond en volwassen planten: 1:10 verdunnen

Potplanten en jonge tere planten; 1:20 verdunnen

Aanbrengen bij de wortels van de plant (niet de delen van de plant die men eet).

Onverdund te gebruiken om stikstof toe te voegen aan de composthoop.

Op mulch met veel kalium (bijv. houtsnippers): onverdund gieten op de mulch.

Maïs: 1 op 4 verdunnen en bij wortels gieten. Elke 2 weken.

Vruchtgewassen en bladgewassen: 1:10 verdunnen en bij wortels gieten. Elke 2 weken.

Asperges: 1:2 (zandgrond) tot 1:4 (kleigrond) verdunnen en over wortels gieten. Gehele seizoen, in voorjaar samen met kaliumrijke bemesting (bijv. beendermeel).

Zaailingen en tere planten: 1:20 verdunnen en bij wortels gieten. Elke 2 weken

Samenstelling

Typisch Westers dieet (hoe meer eiwit, hoe meer N):

N: 11

P: 1

K: 2

NPK zeer vergelijkbaar met bloedmeel.

Kalender

1.3 Koffie

Bron

Keukenkastje, gebruikte koffie(pads), soms af te halen bij (koffie)restaurants.

Bereiding

Koffie kan koud worden toegediend in vloeibare vorm of als drab/pad bij de planten worden gelegd.

Dosis en gebruik

Bij paprika, peper en tomaat koffiedrap, worden de bladeren ook mooi donkergroen van...

Bij te hoge pH van de bodem: Koffiedrap e.d producten maakt de bodem pH wat zuurder, wanneer je toevallig een hoge pH waarde van de grond hebt die dus veel kalk bevat.

Koffieprut bij bieslook.

Gedroogde koffie: tegen slakkenvraat (lijkt alleen te werken in gedroogde vorm).

Samenstelling

Koffiedrap e.d producten maakt de bodem pH wat zuurder
koffie bevat ook vrij veel stikstof.

N = 2.3

P = 0.06

K = 0.6

Koffie bevat veel Kalium, Fosfor, Magnesium, Koper en Stikstof, hierdoor zullen de planten zeker beter groeien en bloeien.

Koffie bevat weinig of geen IJzer, Zink, Mangaan, Chloride en Calcium (kalk), deze mineralen moet u met iets anders toevoegen (lavameel, gemalen eierschaal e.d.)

Kalender

Kaliumrijke meststoffen

1.4 Smeerwortelgier

Bevat vooral veel kalium en stikstof. Goed bij vruchtgewassen (pompoen, tomaten, courgettes etc.).

Bron

Smeerwortel is te vinden in wegbermen etc. Ook is zaad te verkrijgen en is de plant makkelijk te stekken (via de wortel) voor gebruik in eigen tuin. De variant *Symphytum x upplandicum* "Bocking 14" wordt aangeraden. Deze zaait zich niet uit in de tuin.

Bereiding

Bovengrondse delen gebruiken, zodat plant kan teruggroeien (dit kan tot 4x per jaar). Flink wat bladeren, water toevoegen en 3-6 weken wachten (bruine stinkende vloeistof). Af en toe omroeren.

Samenstelling

Smeerwortelgier/concentraat bevat:

N: 8

P: 2

K: 20

Dosis en gebruik

Dit dient 1:15 verdund te worden. Bevat ook silicium, calcium, ijzer en magnesium.

Smeerwortelgier kan het beste worden gebruikt na vorming van de eerste bloemen (bij tomaten), want het kan de bladgroei wat remmen door de hoge kaliumwaarde.

Bij aardbeien: 3-4x per seizoen, 1:20 (theekleurig). Bron; RobO

Bij tomaten: Geef alleen in juli en augustus soms wat smeerwortel + brandnetelgier, 1 op 20 verdund + een handvol houtas.

Kalender

aanvulling nodig

1.5 Duizendbladgier

Bevat vooral Kalium, fosfaat en ook kopersporen.

Bron

Duizendblad is een onkruid dat veel voorkomt op voedselrijke, verstoorde grond en op braakliggende terreinen.

Bereiding

aanvulling nodig!

Dosis en gebruik

aanvulling nodig

Samenstelling

aanvulling nodig

Kalender

aanvulling nodig

1.6 Heermoesgier

Weerstandversterkend tegen allerlei schimmelaantastingen. Evt. ook bruikbaar als spuitmiddel tegen luizen

Bron

Heermoes (*Equisetum arvense*) komt in allerlei milieus voor. Het is een onkruid.

Bereiding

Pluk 1 kg verse Heermoes op 10 liter water. Vervolgens 10 tot 20 dagen laten staan. Elke dag even roeren en na een paar dagen evt. een handje kleimeel of gesteentemeel erbij tegen de stank..

Dosis en gebruik

Voor gebruik 10 x verdunnen. Vormt bij spuiten een hard kiezelzuurlaagje waar insecten moeilijk doorheen komen. Fungicide; tegen schimmelaantastingen zoals meeldauw, mintroest en black spot..

Samenstelling

Bevat kalium, kiezelzuur (silicium)

Horsetail: magnesium, calcium, iron, silica, cobalt

De werking wordt veroorzaakt door het verbeteren van de lichtabsorberende eigenschappen van de plant.

Kalender

Heermoes is beschikbaar van lente tot aan de winter. Risico op schimmelziektes neemt toe met warm vochtig weer.

1.7 Gier van Herdertasje en paardenbloem

Herdertasje en paardenbloem geven in combi met elkaar een vrij sterke natuurlijke gier.

Bron

Herderstasje (*Capsella bursa-pastoris*) en paardenbloem (*Taraxacum officinale*) zijn veelgeziene onkruiden. Herderstasje kan drager zijn van de ziekte knolvoet, die kolen aantast.

Bereiding

Fijn geknipt herderstasje en paardenbloem in water laten staan voor een week

Dosis en gebruik

verdunnen 1:5. Paardenbloemgier is zeer goed voor alle bessen struiken, deze bevordert de groei en verbeterd de beskwaliteit.

Samenstelling

Paardenbloem; Dandelion: potassium, phosphorous, iron, soda,

Kalender

Fosforrijke meststoffen

1.8 Visemulsie

Emulsie van visafval, bevat veel fosfor.

Bron

Wellicht gratis verkrijgbaar via viswinkel/markt (koppen, staarten, etcetera). (Teiwaz)

Bereiding

Fijnmengen in water - 1 dag laten staan - filteren -

You can use fresh fish parts or any cheap canned fish. The juices, sauces, or oils in the can can be used to breed beneficial microbes and supply extra proteins in the tea, so use it.

(NOTE: If you use canned fish products, you may want to let it decompose mixed with some finished compost, good garden soil, etc. in a separate closeable container for a few days before using. Since most canned meat products contain preservatives, this will guarantee that the good microbes in the tea will not be killed off or harmed in brew making.)

If you are using fresh fish, you need to compost it separately in a 5 gallon closeable bucket. *Fill bucket 1/2 full with extra browns like sawdust, leaves, or straw. You can add molasses to the fishy mixture in order to build up microbes in order to speed up decomposition. The sugars will also help control odors too. Open the bucket and stir the fishy paste daily or every other day in order to get air in the mix for better decomposition and better aerobic microbial growth in the emulsion. Let this paste rot for at least 1-2 weeks. The browns help control offensive odors and absorb organic nitrogen from the fish so that it is not leached out or evaporated.*

Since commercial fish emulsions contain sulfur in the form of sulfuric acid, if you like you could add 1-2 tblsp of Epsom salt to the mix for extra magnesium and sulfur. Or to mimic the acidity of sulfuric acid and add extra trace elements you could add 1-2 tblsp of apple cider vinegar to the mix. NOTE: Recent studies have shown that unsulfured molasses or dry molasses powder is best for faster microbial growth in tea brewing.

You can now safely take the decomposed fish paste from the 5 gallon bucket and add it to your regular hot composting piles or add it to your special compost tea recipes. The more vegetable or fruity organic matter that you add to fishy compost the better you remove the offensive smells and the more trace elements you add to your compost and teas. This of course is optional.

You can add molasses or brown sugar to your teas also. Sugars are high carbon substances that not only can cause speedy microbial growth, but also sugars are an excellent natural deodorizer.

At this point you may want to decide whether you want to make a simple tea or an aerobic aerated tea for your needs.

When you make fishy tea, you need to add the seaweed at brewing time. Let it brew for at least 1 week, stirring every few days. If you decide to brew it aerobically with an air pump, try up to 3 days, or until the brew has a "yeasty" smell, or has a foamy top layer on the tea.

Dosis en gebruik

You can apply this (Zie BOVEN) fish/seaweed emulsion at a dilution rate from 1:1 to 1:5 ratio (5 gallons of tea to 25 gallons of water).

1 a 1.1/2 soeplepel per petfles van anderhalve liter.

You can use this tea as a foliar feed or as a soil drench or both. Soil drenches are best for building up the soil microbial activities and supplying lots of beneficial soluble NPK to the plant's root system and the topsoil texture. Foliar feeds are best for quick fixes of trace elements and small portions of other soluble nutrients into the plant through its leaves. Foliar feeds are also good for plant disease control. Foliar feeds work best when used with soil drenches or with lots of organic mulches around plants. You can poke holes in the soil around crop roots with your spade fork, to get more oxygen in the soil to further increase organic matter decomposition and increase microbial activity in the soil.

Gebruiken voordat een tekort aan fosfor is opgetreden, zo'n 2 weken na de zaailingperiode gebruik van goede, fosfaathoudende meststoffen. Fosfor toevoegen nadat een tekort is vastgesteld geeft vaak weinig resultaat.

Fosfaat (fosfor in opneembare vorm) behoefte van planten verschilt tussen soorten.

Groep 0: zeer veel fosfaat nodig. Groep 4: weinig fosfaat nodig.

Indeling gewassen naar de behoefte aan fosfaat volgens de Adviesbasis Akker- en tuinbouwgewassen. Arealen van 2007 (Bron: CBS/LEI Landbouwtelling 2007).

Groep 0	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4
Andijvie	Cons. aard	Chichorei	Gerst	Granen (excl. Gerst)
Chinese kool	Zetm. aard	Karwij	Peen (klei)	Graszaad
Peen (zand)	Poot. aard	Suikerbiet	Witlof	Koolzaad
Sla	Boon	Voederbiet	Gladiol	Aardbei
Spinazie	Erwt	Vlas	Hyacint	Asperge
Venkel	Knolselderij		Krokus	Bloemkool
	Snijmais		Luzerne	Boerenkool
	Suikermals			Broccoli
	Spruitkool			Koolraap
	Uien			Kroot
	Dahlia			Prei
				Schorseneer
				Sluitkool
				Overige bollen

Vaststellen van fosfortekort kan door waarnemen van paarse/zwarte necrotische vlekken op de bladeren. Een overschot van fosfor kan opname van metalen verstoren en zorgen voor beginnend zinkdeficiëntie (gelige plekken op de bladeren).

Visafval van zoetwatervis in het plantgat van tomaten geeft de plant een extra kick en bovendien grote en fijne tomaten.

Samenstelling

Rijk aan fosfor. Verder: aanvulling nodig

Fish Emulsion – Moderate nitrogen with some phosphorus and potassium. Is good for foliar feeding. It's a by-product of the fish oil and fish meal industries. It's really stinky and another fertilizer I can't keep the dog out of.

Kalender

Vanaf 2 weken na verspenen van zaailingen.

1.? Compost van bonen en algen

er zit relatief veel fosfaat in compost van (tuin-) bonen en algen die in het oppervlaktewater groeien

daar zou je compostthee van kunnen maken maar ik zou het als compost gebruiken (RobO)

2.20 Uienloofextract + boerenwormkruid vloeibaar

Extract van uienloof + boerenwormkruid voor de bestrijding van de wortelvlieg (toepassen juni, juli).

Aangieten of sproeien.

Bron

Bereiding

Magnesiumrijke meststoffen

1.9 Basaltmeel of lavameel

Bevat veel magnesium en calcium.

Bron

te koop

Bereiding

nvt

Dosis en gebruik

Strooi het poeder rond planten. Plantversterken door het hoge gehalte aan silicium, magnesium en calcium, maar het bestaat ook uit zeer kleine naaldjes hetgeen het landen van vliegende insecten bemoeilijkt. (Teiwaz)

Bij bessen: vroeg in de lente en zelfs op sneeuw kan men zeewierenkalk en houtas (kalium) strooien, steenmeel wordt het gehele jaar gebruikt.

Samenstelling

Basaltmeel	Lavameel
N: 0	0
P: 1	0,5
K: 1,5	4
Mg: 7	8
Ca: 12	13

Kalender

1.11 Bitterzout

Magnesiumsulfaat. Let op, het wordt door sommige merken ook verkocht in de vorm van bijv. magnesiumoxide (MgO) en vulstoffen. Lees dus goed het label voor gebruik.

Bron

Magnesiumsulfaat (MgSO₄) is te verkrijgen als gezondheidssupplement en badzout (apotheek en drogist) onder de naam bitterzout, engelszout en epsom salt. In tuincentra is het verkrijgbaar als "groenmaker". Bij apotheek is bitterzout flink duurder omdat het medisch bruikbaar moet zijn en dus zuiverder dan voor planttoepassing nodig is.

Bereiding

Oplossen in water, 10 -20 gr. op 1 L water

Dosis en gebruik

Bij pepers en tomaten als bladvoeding, levert snel resultaat.

Toediening kan ook via de grond, maar té veel MgSO₄ blokkeert mogelijk de Kali opname via de wortels.

Bij tomaten en paprika's gebruikt men het meestal bij het in de tuin planten (in het plantgat) daarna als de plant begint te bloeien bladvoeding en 1 herhaling na 10 dagen.

Bij rozen in de groei vlak voor de eerste bloemen komen en een herhaling na 6 weken.

Een cirkeltje met een doorsnede van 30 cm met een dun lijntje bitterzout rond tomatenplanten, pepers en paprika's zou voldoende zijn om ze het hele groeiseizoen in de magnesium te houden.

Magnesium (bitterzout) is toepasbaar in vrijwel alle gewassen, niet uitsluitend in de groenteteelt, maar ook op vruchtboompjes en aardbei, bessen etc,..
1x per week vernevelen op het blad.

Magnesiumtekort is herkenbaar aan vergeling van het blad, tussen de nerven. De nerven blijven hierbij donkergroen, zodat een soort nettekening ontstaat.

Samenstelling en werking

MgSO₄ bevat zowel magnesiumatomen als zwavelatomen.

Magnesium is het centraal atoom/ion van chlorofyl. Extra magnesium zou dus de vorming van chlorofyl/bladgroen kunnen stimuleren. Planten worden dieper groen, waardoor meer fotosynthese wat uiteindelijk resulteert in een betere vrucht, zwavel is een hulpstof het verzuurd enigszins de oplosbaarheid wat weer ten goede komt om de meststof beter te laten opnemen door de wortels.

Kalender

Calciumrijke meststoffen

1.10 Houtas

Bevat veel kalium en calcium. Alle verbrande houtresten, mits onbewerkt. Voedingswaarde verschilt per soort hout dat gestookt is. Let op dat er geen aanmaakblokjes e.d. zijn gebruikt.

Bron

Opsparen van resten uit vuurkorf, haardvuur, houtkachel. Gebruik onbehandeld hout van loofbomen.

Bereiding

Volledige verbranding van hout (het moet volledig tot as uiteengevallen zijn.)

Dosis en gebruik

15 g/m² per jaar maximaal. Gebruik: zie kalender.

Kaliumbemesting toedienen bij tekort: verbrande bladranden (randjesziekte). Overschot aan kalium uit zich in zoutschade, calcium & magnesiumtekort, verzuring van de bodem. Dit kan men oplossen door de aarde weg te spoelen met warm water en nieuwe, schone grond toevoegen. Soeplepel as in het plantgat bij planten van tomaten.

Samenstelling

N: 0

P: 0-7 procent fosfor (3)

K: 6-20 procent (8)

Mg: (5)

Ca: 20-53 procent (30)

Div. sporenelementen als koper, zink, mangaan, ijzer. Houtas verhoogt pH-waarde van de grond. Minder pH verhoging en relatief hoger kaliumgehalte is te bereiken door as op te lossen in water, de calciumdeeltjes naar de bodem te laten zakken (kaliumoplossing vervolgens afschenken en gebruiken).

Kalender

Februari/maart: strooi houtas heel dun* over je gazon: zo heb je minder mos en mooier gras;

Maart: strooi handvol as aan elke bessenstruik**; twee handen vol bij elke fruitboom.

Vroeg in de lente en zelfs op sneeuw kan men houtas (kalium) strooien bij bessen.

April, ...: rond slakgevoelige plantjes strooi je bij uitplanten een kringetje van as; werkt alleen als het niet regent (Appelvrouw).

Mei: in elk plantgat voor kool, tomaat en vruchtgewassen strooi je 1 à 2 soeplepels as;

Juni: ui, wortel, biet, ...: strooi een fijn laagje* over het bed;

juli en augustus geef soms een handvol houtas aan tomaten.

* Niet in volle zon strooien; best voor een regenbui;

** Bos- & veenbessen geef je geen houtas!

1.11 Eierschalen

Bron

Afvalproduct van eieren.

Bereiding

Eierschalen laten uitdrogen (evt. in de oven) en (direct voor gebruik) verpulveren.

Dosis en gebruik

4 a 5 eierschalen gebruiken per plantgat voor een tomaat (toevoegen calcium aan bodem).

Samenstelling

95% CaCO_3

N: 1.2

P: 0.4

K: 0.1

Kalender

Verzamelen gedurende het jaar, gebruiken in voorjaar (mei-juni) bij het uitplanten van bijvoorbeeld tomaten.

Samengestelde meststoffen

1.12 NoekePoekensap

Alternatief voor (bijna) complete kunstmest voor bijv. pepers. Voor volledige voeding, bijvoorbeeld ook nog 1x p.m. Chilifocus geven.

Bron

Bitterzout: apotheek e.d.

Bier: keukenkastjes

Koffie: keukenkastjes

Ammonia: doe het zelf winkel of supermarkt (schoonmaakmiddel)

Bereiden

Bitterzoutoplossing: 375 gram $MgSO_4$ opgelost in 375 ml lauw gekookt water.

Bier: 0,5 L

Koude koffie: 1 L

Ammonia: 187,5 ml

1 aspirinetablet a 100 mg acetylsalicylzuur

In grote plastic container (schoongemaakt met soda) 375 ml Bitterzoutoplossing mengen met het bier. Dan de koude koffie erbij. Vervolgens de 187,5 ml Ammonia erbij doen en goed schudden. Dit levert 2 L NoekePoekensap op.

Dosis en gebruik

2 liter (regen)water + 20 ml Noekepoekensap: 1x per 14 dagen geven.

Water en voeding op schotel onder de plant gieten en door de plant naar believen laten opnemen.

Te gebruiken bij pepers, paprika's e.d. Ook bij tomaten en andere groentes.

Bewaarbaarheid?

Samenstelling

geeft vooral extra Magnesium en Stikstof.

Kalender

Elke 14 dagen in het peperseizoen (zomer, herfst)

1.13 Zuring

Bron

Bereiding

Dosis en gebruik

Samenstelling

Dock: potassium, phosphorous, magnesium

Kalender

1.14 Paardenbloemgier

Bron

Paardebloem is een (weide)onkruid.

Bereiding

Dosis en gebruik

Bij bessenstruiken: Pluk bloeiende paardebloemen en geef de plantengier ervan aan de struiken, meng er ook wat steenmeel in: giet dit onverdund bij de bessenstruiken hetgeen grote bessen met een extra goede smaak tot gevolg heeft.

Samenstelling

Bevat koper

Kalender

1.15 Klein hoefblad

For potassium and sulfur, add coltsfoot to your mix before brewing.

Bron

bermplant

Bereiding

Dosis en gebruik

Samenstelling

Kalender

2. Ziektebestrijding en Plantversterkende middelen

Plantenextracten en gieren

2.1 Goudsbloemgier

Algemeen plantversterkend middel.

Bron

Goudsbloemen (*Calendula officinalis*) kan men zaaien in de tuin, o.a. als snijbloem of medicinale plant. Ze worden zelden gevonden als bremplant, maar ze kan zichzelf in de tuin behoorlijk uitzaaien. Engelse naam; potmarigold of marigold. French marigold is het Afrikaantje (*Tagetes patula*), een geheel andere plant.

Bereiding

1 kg verse plantendelen in emmer + 10 liter water. Laat 2 weken rijpen. Zeef na 2 weken.

Dosis en gebruik

Verdun 1 op 10 liter water. Giet bij de wortels van planten die van nature niet zo sterk zijn of gevoelig zijn voor ziekten en aantastingen (komkommers, rozen, aubergines, etc.). Niet op het blad gieten, ivm verbranding

Samenstelling

Actieve Ingrediënten : Luteïne 5%, Wadelactone 3%

Ovirige bestanddelen: Saponines, triterpenoïde esters, hyperoside, ruteïne, carotenoïdes, flavonoïdes, physterolen en hars.

Kalender

Vanaf ong. juni tot eerste vorst zijn de planten beschikbaar. In milde winters zoals in 2013-2014 zelfs jaarrond.

2.2. Heermoesextract

Versterkt planten en geeft ze weerstand tegen schimmels (o.a. Phytophthora). Kieselzuur wordt door planten opgenomen en omgezet in een opneembare vorm voor mensen waardoor botten en nagels en haar beter herstellen/sterker wordt.

Bron

Heermoes, equisetum of (akker)paardestaart komt in allerlei milieus voor. Het is een onkruid.

Bereiding

Heermoes (extract) tegen alle soorten schimmels.

Pluk vers loof dat je enkele dagen goed laat drogen. Kook dan 50 gram gedroogd loof in 20 minuten lang in 1,5 liter water. Laat dan 24 uur afkoelen en trekken. Zeven, een eetlepel zachte zeep toevoegen,

1 kg verse heermoes of akkerpaardenstaart (of 150 g gedroogde) 2 weken laten trekken in 10 l water en verdund in een verhouding van 1 op 5 liefst tijdens de morgen verstuiven over de planten (Velt website). Tegen meeldauw, schurft, roest etc.

Dosis en gebruik

1:4 liter verdunnen. Vernevel op het blad (op bewolkte dagen om verbranding te voorkomen). Ter voorkoming van alle soorten schimmels, bevat silicium¹

Ziet men tomatenbruinrot (Phytophthora infestans) spuit dan afwisselend met heermoesextract en uienschillen thee of uienschillengier.

Tomatenplanten: spuit 3x per teeltseizoen met heermoesextract, ook op de onderzijde van de bladeren.

Rozen: Spuit voorbehoedend tegen roest met heermoesextract, spuit ook op de bodem + geef sterkende brandnetelgier + gebruik steen-/bazaltmeel.

Bessen; Bespuit ook met 1:5 verdunde akkerpaardestaart thee tegen meeldauw en andere schimmelaantastingen.

Als zaadbad: Akkerpaardenstaartthee is erg goed voor:

Selderie, kool, augurk, komkommer, pompoen, squash, courgette, zucchini, erwten en bonen: Laat de zaden er 25 minuten in maximaal 50 graden warm water liggen en zaai direct daarna. Bloembollen zoals tulpen, crocus, hyacinth, iris, lelies, narcissen en gladiolen houden er ook van, plant de bollen direct daarna.

Samenstelling

Bevat kalium, kieselzuur (silicium)

Kalender

aanvulling

¹ HansM op moestuinforum.nl: <http://www.moestuinforum.nl/post5551.html>

2.3 Brandnetelextract

Werkt tegen luizen.

Bron

Brandnetels zijn te vinden in wegbermen en ruigtes.

Bereiding

Pluk een flinke bos met verse brandnetels, 20 tot 30 minuten koken, laat dit 1 dag afkoelen en rusten en daarna zeven. Wat zachte zeep aan toevoegen en goed mengen.

Dosis en gebruik

Verstuif over luizen.

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.4 Duizendbladextract

tegen luizen en andere zuigende insecten.

Bron

Duizendblad (*Achillea millefolium*) is een onkruid

Bereiding

Ong. kopje vol aan plantendelen in halve liter koud water en laat dit 24 uur trekken. Zeef het dan, voeg 4 liter water toe en een kwart theelepel aan zachte zeep.

Dosis en gebruik

Spuut over planten ter bestrijding van luizen en zuigende insecten (wantsen e.d.)

Samenstelling

Kalender

2.5 Rabarberbladextract en -gier

Extract werkt tegen luizen, rupsen en witte- en koolvlieg. Gier werkt plantversterkend. Tegen slakken, knolvoet en zwarte vlekkenziekte op rozen. Bij toediening op kolen weert het ook het koolwitje.

Bron

Rabarber is in veel moestuinen te vinden. Het blad is een afvalproduct bij het oogsten van de stelen.

Bereiding

Rhubarb tea 1- boil 0,5 Kg (1 pound) chopped rhubarb leaves in 1litre (1 quart) water for 30 minutes. Filter and sprinkle against **aphids** and other pests.

Rhubarb tea 2 - put 0,5 Kg (1 pound) leaves in 7 liter (7.3 quarts) water and let it stay 24 hours. Filter and sprinkle.

Pluk 1 kilo blad, snij in repen en kook 20 minuten in 2 liter water. Laat afkoelen, zeven en voeg 1 eetlepel zachte zeep toe.

Gier: plukken, onder water zetten en tijd (?) laten staan tot uitgestikt.

Dosis en gebruik

Extract: verdun 1 op 4 liter water (1:10 volgens Koert), vernevelen op bewolkte dagen. Bestrijding tegen rupsen en allerlei bodem insecten, kan op voorraad gemaakt worden in flessen (donker bewaren)

Gier: 1 op 20 verdunnen. Gier kan men bij de wortels van planten gieten, algemeen plantversterkend, bij koolplanten tegen koolvlieg en knolvoet. In de avond gebruiken

Tegen de zwarte luis en de preimot

Dompel 1,5 kilog vers gekneusd rabarberblad in 3 l kokend water en laat het 24 uur trekken. Spoei het koude aftreksel onverdund over de planten.

Samenstelling

Rabarber bevat oxaalzuur

Kalender

aanvulling

2.5 Knoflookextract, -gier, -thee, -poeder

Doel: preventief tegen schimmels, versterkt planten in hun afweer, houdt door de geur schadelijke insecten op afstand, een aftreksel werkt plantenbeschermend, versterkend en genezend tegen onder andere echte meeldauw.

Knoflookgier werkt tegen schimmelsporen in de bodem en wortelvlieg.

Knoflookthee: tegen echte meeldauw aantasting. Een zaadbad van knoflook thee of een valeriaanblad geeft sterke tomatenplanten.

Knoflookpoeder wordt gestoven onder zaailingen en jonge plantjes als afweermiddel tegen vogels en insecten, tegen roest. .

Bron

Extract, gier, thee: knoflookbollen

Poeder: keukenkastje

Bereiding

Thee: Snijd 5 knoflookbollen in kleine stukjes en giet er 1 liter kokend water over. Laat het 24 uur lang trekken en giet het vervolgens af of zeef dit. Aftreksel/thee van knoflook, kan op voorraad gemaakt worden in flessen (donker bewaren)

Extract:

Snijd 1 grote knoflookbol in kleine stukken en overgiet ze met 1 liter heet water.

Gedurende 1 dag laten trekken en dan toepassen.

Hak 50 g knoflook en 650 g ajuin (schil en ui) in kleine stukjes en breng het in 10 l kokend water. Laat dit mengsel 12 uur trekken. Onverdund begieten op de grond tussen de rijen aardappelen en aardbeien.

Gier: Snijd 10 grote knoflookbollen in kleine stukjes en overgiet ze met 2 liter heet water. Na de afkoeling er nog eens 5 liter water aan toevoegen. Laat het mengsel staan tot de gisting begint (afhankelijk van het weer/temperatuur ongeveer 1 week).

Dosis en gebruik

Extract: Bestrijding tegen grijze schimmel op bladeren (vooral aardbei werkt het goed hiervoor kun je het ook preventief gebruiken). Onverdund gebruiken (op bewolkte dagen).

Gier: Giet uit over de bodem om te voorkomen dat schimmelsporen in de bodem zouden kunnen overleven. Houdt ook wortelvlieg weg bij zomer- en winterwortelteelt. Zeven en vernielven (op bewolkte dagen).

Thee: Verdun 1:3. Spuit de thee over de planten tegen echte meeldauw gedurende 5 opeenvolgende dagen / een week bij een echte meeldauwaantasting op bijvoorbeeld komkommer, meloenen en augurken.

Poeder: wordt gestoven onder zaailingen en jonge plantjes als afweermiddel tegen vogels en insecten. Het is ook bruikbaar ter voorkoming van algemene roestziekten op bijvoorbeeld fuchsia's, stokrozen en rozen. Werkt goed tegen slakken.

Samenstelling

Bevat allicine, een bacteriedodende stof.

Kalender

aanvulling

2.6 Gier van resten uit de kruidentuin

Alle resten van de kruidentuin kunnen gezamenlijk 1 gier vormen, deze moet vooral gezien worden als vertekend waardoor planten minder gevoelig voor ziektes zijn.

Doel: versterkt de planten en het bodemleven en hun weerstand tegen schimmels

Bron

Teveel afgesneden kruiden, afsteken van te grote kruidenplanten etc. Paardenbloem zijn veel in weides en grasvelden te vinden in het voorjaar. Resten van wortel en stengelgroenten (biet, rabarber bijv.)

Bereiding

Pluk verse plantendelen van niet bloeiende planten, of planten die geen zaden hebben gevormd en knip in grove stukjes. Week 1 kilo plantendelen in 10 liter koud regenwater in een plastic emmer. Laat 2 weken in trekken op een zonnige (geen hete) plaats en roer het regelmatig om. Na 2 dagen begint het gistingsproces. Om de stank te verminderen kan er gesteentemeel aan toegevoegd worden (ook rijk aan sporenelementen).

Planten die gebruikt kunnen worden voor deze gier zijn onder andere: brandnetel, rabarber, venkel, paardebloemen, smeerwortel, goudsbloem, kool, rode bieten.

Dosis en gebruik

Gebruik verdund 1 liter op 10 liter water, als bladbemesting (bij bewolkt weer) of aangieten.

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.8 Venkel gier of extract

Algemeen groeibevorderend. Goed als afwisseling tussen brandnetel en smeewortelgier.

Bron

Knol en loof van venkel (keukenafval, kruid uit de tuin).

Bereiding

Neem 1 kg verse plantendelen op 10 liter water of 200 gram gedroogde delen op 10 liter

Recept: Zet 1 kg verse of 200 gram gedroogde venkel (knol en loof), enkele dagen in 10 liter water laten staan, zachte zeep toevoegen, zeven.

Dosis en gebruik

1 liter gier wordt met 10 tot 20 liter water verdund. Bij jonge planten 1 liter gier met 20 liter water verdunnen. De gier altijd verdund gebruiken. Men kan het aangieten of op het blad of vernevelen (na het zeven). Vernevelen niet bij te zonnig weer wegens kans op bladverbranding. Bij voorkeur 's morgens of 's avonds toepassen.

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.9 Alsem extract

Alsem extract wordt gebruikt tegen rupsen, bladluis en appelbladroller en bramengalmijt.

Bron

Artemesia spec.

Bereiding

100 gram van gedroogde alsementen met 1 liter water 20 minuten koken. Dan 1 dag laten trekken, zeven, wat zachte zeep toevoegen.

Dosis en gebruik

Verdun vervolgens 1 deel op 4 delen water

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.10 Kamille-extract

tegen luizen of algemeen plantversterkend.

Bron

Kamille vindt men soms in de berm te vinden. De plant komt in bouwland, langs wegen en op onbebouwde plaatsen in geheel Europa voor. Zij is bij ons algemeen. De kamille wordt veel ingezameld voor de apotheken, omdat zij als middel voor transpiratie veel wordt gebruikt.

Bereiding

Pluk een flinke hand vol verse bloemen en laat deze enkele uren in wat lauw water weken. Daarna zeven, een lepel zachte zeep toevoegen en oplossen. Gebruik om te spuiten.

Dompel 50 g gedroogde kamillebloemen in kokend water en breng opnieuw aan de kook. Laat 24 uur trekken, gebruik om te gieten.

Dosis en gebruik

Onverdund vernevelen (ook onder de bladeren!). Bij bewolkt weer gebruiken, om blad verbranding te voorkomen.

Giet onverdund over de planten.

Samenstelling

Chamomile: potassium, phosphorus, calcium, lime

Kalender

aanvulling

2.16 Vlierextract en -thee

Vlierextract voor de bestrijding van bladluizen, rupsen en andere insecten.

Bron

Veelgeziene struik in gemeenteperken en langs bosranden.

Bereiding

Extract:

- pluk 0,5 kg verse bladeren
- laat ze 30 minuten koken in 1 liter water
- laten afkoelen en wat zachte zeep aan toevoegen (Sunlight)
- zeven

koudwaterthee van 1/2 emmer bladeren op 1/2 emmer water (in die verhouding).

Hooguit een dag laten trekken en dan zeven en onverdund sproeien tegen bladluis.

Tegen preivlieg, bladluizen, koolwitjes en aardvlooien

Aftreksel: Laat 1 kg fijngehakte bladeren van de vlierboom trekken in 10 l water gedurende een week en

Dosis en gebruik

Extract:

- 1 op 4 verdunnen
- klaar voor gebruik: verspuiten

Koudwaterthee:

onverdund

Aftreksel: sproei het aftreksel onverdund over de aangetaste planten (Velt)

Vlierbladeren Tegen koolwormen, leg vliertakken met bladeren tussen de kolen

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.12 Gier van pyrethrum

Alle onderdelen van de plant maar vooral de bloemen zijn bruikbaar als plantaardig insecticide. Alleen gebruiken als alle andere insectenwerende middelen niet werken: doodt ook gunstige insecten. Let op: sommige mensen zijn allergisch voor asterachtigen en kunnen hier ook op reageren.

Bron

Pyrethrum (Tanacetum cinerariifolium (wormkruid)). Een kruid.

Bereiding

Week gedroogde bloemen 3 uur lang in water. Verkregen middel is 12 uur lang zeer giftig voor insecten.

Dosis en gebruik

Gebruik bij insecten die goed bespoten kunnen worden. Niet bij mineervlieglarven bijv. omdat deze niet geraakt worden bij het spuiten.

Bij vliegende insecten: spuit in de ochtend en bedek bespoten planten met vliesdoek of een oud laken om goede insecten weg te houden (24 uur nodig). Spuit niet wanneer lieveheersbeestjes of honingbijen actief zijn.

Bij pompoenwantsen ("squash bugs"): spuit wanneer eerste nymfen uitgekomen zijn en nogmaals een week later.

Het middel is sterk afbreekbaar onder invloed van zonlicht. Mix maar zoveel als je nodig hebt en maak evt. overtollig aftreksel eerst onschadelijk door het een aantal uren in de zon te laten afbreken alvorens het in het zonlicht weg te gieten (halfwaardetijd van 2 uur).

Gedroogde bloemhoofdjes zijn houdbaar in de vriezer voor minstens 6 maanden.

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.13 Zilverwitte Alsem extract

Tegen Phytophthora

Bron

Kruid

Bereiding

Extract maken.

Dosis en gebruik

Aangetoond is dat het extract van het blad en de stengel van deze soort remmend en zelfs dodend werkt op de schimmel Phytophthora, de veroorzaker van de aardappelziekte in aardappels en tomaten (zie <http://www.redalyc.org>).

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.14 Bergmunt

Bermunt: Bruikbaar als insecticide.

Bron

Bergmunt (*Pycnanthemum pilosum*) is een kruid.

Bereiding

Dosis en gebruik

Samenstelling

Bevat pugelone, een insectenwerende stof

Kalender

aanvulling

2.15 Tomatenblad/diefjes extract

Tegen koolwitjes

Bron

Afval van (het dieven van) tomatenplanten

Bereiding

Koudwateraftreksel van 2 handenvol op 2 ltr water, een paar uur laten trekken.

Dosis en gebruik

Onverdund sproeien tegen het koolwitje (op koolplanten)

Samenstelling

aanvulling

Kalender aanvulling

aanvulling

Dosis en gebruik

aanvulling

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.? Valeriaanextract.

Bron

Valeriaanbladeren (*Valeriana officinalis*).

Bereiding

100 gram fijngehakte valeriaan legt men in 1 liter lauwe regenwater, roer goed gedurende 10 minuten en gebruik daarna direct.

Dosis en gebruik

Te gebruiken tbv het vormen van de bloemkoolbloem en voor broccoli. Ook goed voor ui en prei; augurk, komkommer en pompoenfamilie groeien beter en steviger. Voeg valeriaan toe aan brandnetelgier (1:20) voor preiplanten en knoflook voor tomatenplanten.

Samenstelling

bevat valeriaanzuur (pentaanzuur)

Kalender

Uit je keuken(kastje)

2.11 Peper

Bij een aantasting *Sterke peper* Tegen mieren en koolwormen

Bron

keukenkastje of uit eigen teelt

Bereiding

Maken van een thee op basis van peper: olie of alcohol opgieten en ong. 5 tot 15 minuten laten trekken. Capsaïne is vetoplosbaar (dus niet wateroplosbaar).

Dosis en gebruik

Bespuit bij aantastingen de plant met een thee gemaakt van spaanse peper of cayennepeper.

Samenstelling

Actieve stof: capsaïne

Kalender

aanvulling

2.7 Gier van ui-achtigen

Alle ui-achtige leveren sterke plantengieren tegen luizen, rupsen en preventief tegen schimmels

Doel: bestrijding van luizen, rupsen en meeldauw

Recept: Zet 1 kg vers of 200 gram gedroogd uienloof, enkele dagen in 10 liter water laten staan, zachte zeep toevoegen, zeven, verdunnen 1 op 10 tot 20 liter water.

Venevelen bij bewolkt weer. Je kunt dit zelfde recept ook maken van uien-schillen, dan vooral preventief tegen schimmels gebruiken (Teiwaz)

Bron

Keukenafval

Bereiding

Bewaar bij het gebruik van uien in de keuken het loof en de schillen en laat dit drogen.

Doe 200 gram gedroogd uienloof/schillen in een emmer met 10 liter water en laat 1 week onder water staan. Zeef het dan en voeg 2 eetlepels zachte zeep toe.

Dosis en gebruik

Verdun 1 op 15 liter water. Venevelen bij bewolkt weer.

Ziet men tomatenbruinrot (*Phytophthora infestans*) spuit dan afwisselend met akkerpaardestaart thee en uien-schillen thee of uien-schillengier.

Uien-schillen Tegen aardappelrot

Hak 50 g knoflook en 650 g ajuin (schil en ui) in kleine stukjes en breng het in 10 l kokend water. Laat dit mengsel 12 uur trekken. Onverdund begieten op de grond tussen de rijen aardappelen en aardbeien (velt).

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.17 Kruidenmix van uien, knoflook, bieslook, zuring en blad van zwarte bes

Tegen schimmelaantastingen

Bron

Keukenafval, onkruid en snoeiafval

Bereiding

Aftreksel van 500 gr vers of 200 gr gedroogd materiaal op 10 ltr water

Dosis en gebruik

10-voudig verdund sproeien op de bodem en ondergedeelte stam tegen allerlei schimmelaantastingen. Ook een goed middel bij aardappelen en aardbeien.

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.18 Citrusschillen extract en olie

extract tegen schurft, olie tegen spint, bladluis en sommige soorten wolluis

Bron

Citrusschillen

Bereiding

Extract: Verzamel schillen van alle soorten citrussoorten en kook deze 30 minuten in water. Laat de schillen daarna nog 2 dagen in het afgekoelde water staan, daarna zeven (Teiwaz)

Olie: De schil (alleen het gekleurde deel, niet de witte onderschil!) van citrusvruchten fijn snijden en enkele dagen in spiritus laten weken. Zeven en met water gemengd spuiten. (Teiwaz)

Dosis en gebruik

aanvulling

Samenstelling

Actieve stof is d-Limonene

Kalender

aanvulling

2.19 Kolen gier of extract vloeibaar

DOEL???

Bron

Kolengier. Neem bladeren van de buitenkant van de kolen.

Bereiding

- neem 1 kg verse plantendelen op 10 liter water
- of 200 gram gedroogde delen op 10 liter

Dosis en gebruik

Volwassen planten - 1 liter gier wordt met 10 liter water verdunnen

Jonge planten - 1 liter gier met 20 liter water verdunnen

De gier altijd verdund gebruiken. Men kan het aangieten of op het blad vernevelen (na het zeven). Vernevelen niet bij te zonnig weer wegens kans op bladverbranding. Bij voorkeur 's morgens of 's avonds toepassen.

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.20 Kool-conifeer mix

Beans, Coffee and Tomatoes

1. The farmer pounds fresh cabbage leave to make 500gs of pounded cabbage leaves.
2. He pounds fresh Cyprus Leaves to make 500gs of pounded Cyprus leaves.
3. He pounds Garlic to make 500gs of pounded Garlic
4. He pounds Onions to make 500gs of pounded Onions. (Big type)
5. Crashes 30 chilly fruits

He Mixes all the 5 materials to make 2kg of the mixed materials; he adds 5liters of water to the mixture, filter the solution to get a clear solution which he sprays to the crops. The 5 liters of the solution can be sprayed to a ¼ an acre and the he does this every after 2

weeks. The solution can help control coffee pests like Black Ants, coffee disease like Spotty leaves, Aphids and so many others

- See more at:

<http://teca.fao.org/discussion/using-cabbage-leaves-cyprus-leaves-onion-garlic-and-chilly-control-pests-cabbages-coffee#sthash.HL4H1XrR.dpuf>

Bron

Koolbladeren, conifeerblad, ui, knoflook, peper.

Bereiding

Mix de volgende ingrediënten: 250 g gestampte koolbladeren, 250 g gestampte conifeerbladeren, 250 g gestampte knoflook, 250 g gestampte uien.

Voeg 3 liter water toe, zeef de mix.

Dosis en gebruik

. He filters the solution to get a clear solution which he sprays to the cabbages. The 3liters of the solution can be sprayed to a ¼ an acre and the he does this every after 2 weeks. This will prevent pests like Caterpillars and small white flies from attacking the cabbages and also prevents diseases like Folding of leaves

Overige plantversterkende middelen

2.21 Zeewier extract

Zeewierextract stimuleert algemeen de planten en versterkt hun tegen ziekten en plagen.

U kan ook kant-en-klare zeewierkalk aankopen en tussen de planten en/of op de bodem strooien. Deze kalk bevat enorm veel sporenelementen welke de plantengroei ten goede komt.

Als men over zeewieren praat binnen de teelt is het gebruikelijk om dat zeewierbemesting te noemen.

De zeewiersoorten die door de zee op de kust geworpen worden, worden verzameld en gebruikt voor bemesting van akker en tuin.

Men kan die bemesting als volwaardig beschouwen want de wieren voegen aan de teeltaarde zowel fosforzuur als kalium toe plus daarbij de organische, tot teelaarde overgaande, groeisubstantie stikstof.

Daarbij komt ook nog dat de wieren mineralen en sporenelementen bevatten.

Alle goedgekeurde elementen bevatten zij.

De meest gebruikte soorten zijn de blaaszeewier (*Fucus vesiculosus* en *Fucus nodosus*) en de bandzeewier of zeegras (*Zostera marina*).

De bandzeewier werkt het best als deze eerst vercomposteerd is, anders kan deze een hele lange tijd in de aarde blijven liggen.

De organische bestanddelen, die bij de wier gemiddeld kan oplopen tot boven de 73 %, laat een goede en stikstofrijke teelaarde achter.

Door zowel de mineralistische als organische bestanddelen is de wier een uitzonderlijk en volledig bemesting.

De zeewier kan ofwel vers, op dezelfde manier als met groenbemesting met geteelde planten, ofwel vercomposteerd gebruikt worden, waarna deze een voortreffelijke bemesting vormt waarmee de teeltaarde een hoge vruchtbaarheid kan opbrengen.

Zeewier bevat circa 4 kilo organische stikstof, 0,4 kilo organische fosfor en 5 kilo organische kalium per ton verse wier.

Men moet wat voorzichtig zijn om zeewier te gebruiken als men aardappels, (rode) bieten en pastinaken teelt want deze kunnen wat schurt krijgen bij rijk gebruik van zeewier.

Bemest men met wieren in de herfst voor men deze planten zaait, speciaal na compostering, dan vermindert het risico.

Als het moeilijk is om verse of gedroogde zeewier aan te komen kan men deze vervangen door zeewierextract!

Zeewierextract

Dit extract is een sterk geconcentreerd zeegrasextract wat samengesteld wordt uit een grote keuze zeewiersoorten.

Deze worden geoogst aan de kusten van Groot Britannië, sommigen ook van de kusten van Noorwegen, Normandië of Bretagne's kust en worden daardoor een zowel stimulerend als schimmelbestrijdend middel.

Zeewierextract bevat buiten organische stikstof ook fosfor, kalium en een imponerende hoeveelheid microvoedingsstoffen en spoorelementen, zelfs belangrijke groeihormonen en aminozuren zoals bijv. cytokininen en betainen.

Deze spelen een grote rol bij de celdeling, chlorofyl en eiwitproductie.

Betainen dragen ook bij om de gevoeligheid van het gewas voor droogte en lichte vorst te verminderen.

Zeewierextract kan een afschrikkend effect hebben op enige insecten bijv. bladluizen en tevens de ontwikkeling van vele schimmel- en bacterieziekten verhinderen.

Het extract dat op de teeltaarde wordt gespoten, verhoogt de activiteit van het microleven in de teeltaarde hetgeen leidt tot een verbeterde structuur en toegang tot de voeding voor de planten. Planten die op hun beurt gedoucht zijn met het extract krijgen een grotere afscheiding via de haarwortels en voorzien daarmee onder andere de Mycorrhizaschimmels van voedsel.

Deze scheiden op hun beurt voedingsstoffen af die door de planten benut kunnen worden.

Het extract zorgt ervoor dat de weerstand en de kwaliteit van het gewas verbeterd wordt en dat de houdbaarheid tijdens de opslag beter wordt.

Gewassen als kool en selderij waarderen het extract werkelijk erg.

Zeezout

Zeezout, gebruikt als bemesting, lost de fosforzure en kiezelzure zouten op en dragen hierdoor bij tot een rijkere korrelvorming bij de graansoorten en maken dat het stro sterker wordt zodat het graan minder makkelijk gaat liggen na storm bijv.

Zeezout werkt zelfs uiterst voordelig door zijn grote vermogen om vocht uit de lucht op te nemen waardoor het in droge jaren speciaal goed werkt, terwijl het gemengd met andere meststoffen zorgt dat deze beter werkzaam zijn als normaal.

De belangrijkste elementen van het zeezout (chloor en natrium) is terug te vinden in alle geteelde gewassen.

Zo gauw men zout strooit op de teeltaarde, die daaraan tekort heeft, groeien de geteelde planten beter dan eerder.

Sommige planten die van zout houden dit wil zeggen de kustplanten zoals asperge, kool, selderij en strandkool gedijen nooit echt helemaal op aarde in het inland zonder zoutbemesting. Door te mesten met zeezout kunnen zij groeien tot een bijzonder grote weligheid.

Zeezout werkt niet onmiddellijk, voedend door de boven genoemde bestandsdelen maar werken via de oplossende eigenschap op de fosforzure zouten in de teeltaarde.

Het is bekend dat na een bemesting met zeezout ontwikkelingen de graankorrels beter en worden zwaarder.

Zelfs voor aardappels, bieten, koolzaad en hop is een bemesting met zeezout gunstig en dus ook voor de hier boven genoemde planten.

Zeezout mag doch slechts in geringe hoeveelheden gegeven worden, in grotere hoeveelheden werkt het zout daarentegen schadelijk op onze geteelde gewassen.

Ongeveer 25 kilo zeezout per halve hektare is voldoende.

Het liefst dan fijn zeezout.

Het is een voordeel om zeezout met houtas te vermengen, gezaaid precies voor bijv. het zaaien van het graan.

Weiden en kunstweiden bemest met een mengsel van houtas en zeezout geeft een goede en voor het vee een bijzonder smakelijke oogst.

Vermengd met vercomposteerde stalmest laat zeezout een zeer goede werking zien.

Wij mogen natuurlijk niet vergeten dat zeezout alle mineralen en spoorelementen bevat die wij zo erg nodig hebben in de teelt en in de voedselbereiding.

Denk bijv. aan seleen, germanium, jodium en mangaan enzovoort.

Bron

Bereiding

aanvulling

Dosis en gebruik

Good potassium and micronutrient source that also aids in increasing microbial activity.

Obtained from dried seaweed. Kelp grows quite fast, so it's a bit like the bamboo of the ocean.

With good stewardship, a renewable resource.

Samenstelling

Inhoud van blaaszeewier:

- 70 % water
- 24,5 % organische en vluchtige stoffen
- 5,5 % asbestanddelen
- 0,35 % stikstof (N)
- 0,12 % fosforzuur (P)
- 0,5 % kalium (K)
- 0,75 % kalk. (Ca)

Kalender

aanvulling

2.22 Compostextract

Doel: algemeen plantversterkend, tegen alle bladschimmels, grijsrot, schurft, bladvlekkenziekte

Recept: Voeg 1,5 kilo compost toe aan 10 liter water en laat dit minimaal 1 en maximaal 2 weken trekken. Daarna zeven en onverdund gebruiken (vernevelen). Jonge planten met wortelkluitje in aftreksel dopen alvorens het te planten (Teiwaz)

Bron

Bereiding
aanvulling

Dosis en gebruik
aanvulling

Samenstelling
aanvulling

Kalender
aanvulling

2.23 Kamille extract

Doel: tegen luizen

Bron

Bereiding

Recept: Pluk een handvol verse bloemen, enkele uren in lauw water laten weken, zeven, zachte zeep aan toevoegen, klaar om mee te spuiten (Teiwaz)

Dosis en gebruik

aanvulling

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.24 Rode bietengier

Doel: versterkend (bemesting) voor het gazon.

Bron

keukenafval?

Bereiding

Neem 1 kg verse plantendelen of 200 gram gedroogde delen op 10 liter water, zet deze 2 weken onder water (elke dag roeren). Na 2 weken zeven en sterk verdund gebruiken.

Dosis en gebruik

1 op 10 of 1 op 20. Vernevel op gazon, bij bewolkt weer (Teiwaz)

Gele of arme plekken in het gazon worden er 2 maal per week mee aangegoten. Is ook te gebruiken bij pas aangelegde gazons als startbemesting.

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.25 Aardappelmeel

Doel: tegen luis, spint, trips en witte vlieg. Niet giftig maar absoluut niet "diervriendelijk": het plakt de poten en vleugels vast en verstikt ze uiteindelijk

Bron

keukenkastje

Bereiding

2 tot 4 eetlepels aardappelmeel in 1 liter heet water oplossen, afkoelen en 2 tot 3 druppels vloeibare zeep toevoegen.

Dosis en gebruik

Onverdund vernevelen, na een paar dagen kan het weer afgespoeld worden. (Teiwaz)

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.27 Zeep + Olie

Doel: bestrijding van blad-, wol- en dopluizen

Recept: Meng door 1 liter water 2 eetlepels zachte zeep en 1 eetlepel olie (bijvoorbeeld slaolie of zonnebloemolie). Vernevelen bij bewolkt weer. Twee keer per week herhalen tot er geen luizen meer zijn. (Teiwaz)

Bron

Bereiding

Dosis en gebruik

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.28 Magere melk

Geeft de tomatenplant 2x per maand een scheutje magere melk.

Verdun magere melk 1 op 3, dit werkt goed tegen schimmelaantasting bijv. tegen bladvlekkenziekte, spuit dan 1x per week op en onder de bladeren.

Als zaadbad: Dit is goed voor erwten, bonen, augurk en komkommer maar wel maximaal 12 uur en direct erna zaaien.

Melk Tegen meeldauw en tabakmozaïekvirus

Melk bij pompoenen; 1:10 verdunnen

Bron

Koelkast

Bereiding

Dosis en gebruik

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.29 Monnikskap en Ridderspoor

Tegen roest bij bessenstruiken.

Bron

Monnikskap en ridderspoor worden gebruikt als sierplanten in de tuin. Soms worden ze ook in het wild (bossen) gevonden.

Bereiding

Hak monnikskap (*Aconitum*) of ridderspoor (*Delphinium*) in 10 cm grote stukken en leg deze onder de bessenstruiken.

Dosis en gebruik

tegen aalbessenroest

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.30 Varens

Varens bijv. Smalle stekelvaren (Dryopteris carthusiana)

Bron

Varens kan men vinden in bossen en soms in siertuinen.

Bereiding

Men neemt circa 100 gram verse of 20 gram gedroogde delen van de bovengenoemde planten (bijv. smalle stekelvaren) en legt deze dan in 1 liter water en kook dit water gedurende 20 minuten, laat het afkoelen en zeef het tot slot.

Dosis en gebruik

Tegen bladluizen, dit kan men als spuitmiddel gebruiken.

Samenstelling

aanvulling

Kalender

aanvulling

2.31 Boerenwormkruid

Tegen roest en meeldauw

Bron

Boerenwormkruid (Tanacetum vulgare) is een vrij algemeen onkruid en kan men veel in bermen vinden.

Bereiding

Laat 300 g vers geplukt boerenwormkruid (of 30 g gedroogd) 24 uur trekken in 10 l water . Kook het aftreksel 15 minuten.

Dosis en gebruik

Onverdund vernevelen op bessenstruiken helpt tegen parasieten. Tweemaal verdund (1 deel aftreksel op 2 delen water) helpt het tegen roest en meeldauw.

Samenstelling

Kalender

3. Middelen tbv Voortkweken

3.1 Wilgenwater

Wortelbevorderend en weerstand verhogend.

Bron

Takken van kronkelwilg of krulwilg, *Salix matsudana*. De spruitende wortels geven hormonen af.

Bereiding

Zet enkele takken van de kronkelwilg op het water en zodra er wortel groei ontstaat geven de spruitende wortels hormonen af.

Dosis en gebruik

volgt

Samenstelling

volgt

Kalender

volgt

3.2 Valeriaanzaadbad

Ter desinfectie/coating van diverse soorten zaden. Een goede voorbehoedende maatregel is het gebruik van zaadbaden om de zaden te desinfecteren:

Men krijgt een betere ontkieming, minder schimmelaantasting en minder andere aantastingen. Het zaadbad werkt als een biologische beitsing.

Bron

Valeriaan is een kruid dat men kan telen.

Bereiding

Valeriaan: 100 gram fijngehakte valeriaan legt men in 1 liter lauwe regenwater, roer goed gedurende 10 minuten en gebruik daarna direct:

Dosis en gebruik

Bij tarwe, bieten, ui-achtigen, aardappelknollen (ivm Phytophthora), spinazie (wanneer men op veen teelt), selderij, tomaten, wortelen (allen zaad of pootgoed).

Samenstelling

Kalender

3.3 Duizendblad zaadbad

Bron

Duizendblad is een onkruid dat in vele weides / bermen wordt gevonden.

Bereiding

Daarvan neemt men 100 gram in 1 liter water en roer gedurende 10 minuten, laat daarna de oplossing een etmaal rusten en gebruik daarna.

Natuurlijk kan men een mindere hoeveelheid kruiden gebruiken in een mindere hoeveelheid water maar wel in dezelfde verhoudingen!

Dosis en gebruik

Bij zaden van: rogge en vlas, bieten, wortelen

Samenstelling

Yarrow: nitrogen, potassium, phosphorus, copper, lime, sulphur

Kalender

3.4 Kamille zaadbad

Bron

Kamille is een onkruid dat in vele weides / bermen wordt gevonden op arme grond.

Bereiding

Dosis en gebruik

Leg de zaden maximaal 24 uur in het bad en zaai onmiddellijk daarna.

Bij zaden van: Selderie, radijs en rammenas houden van dit bad maar slechts een kortere tijd.

Giet de vloeistof over het wortel(peen)zaad en zaai direct erna.

Bij pootaardappelen, lage bonen, erwten, klaver, graszaad, radijs en rammenas, bieten en wortelen.

Samenstelling

Kalender

3.5 Eikenschors zaadbad

Bron

Eikenbomen zijn te vinden in bossen, parken, lanen etc.

Bereiding

Daarvan neemt men 100 gram in 1 liter water en roer gedurende 10 minuten, laat daarna de oplossing een etmaal rusten en gebruik daarna.

Natuurlijk kan men een mindere hoeveelheid schors gebruiken in een mindere hoeveelheid water maar wel in dezelfde verhoudingen!

Dosis en gebruik

Bij zaden van: haver, zonnebloem, sla, koolsoorten (kruisbloemigen), bonen, erwten en andere peulvruchten, aardappelen, lage bonen, bieten en wortelen,

Samenstelling

Kalender

3.6 Knoflook zaadbad

Tegen schimmelaantasting.

Bron

knoflookbollen

Bereiding

Gebruik 100 gram fijngehakte knoflook in 1 liter water maar laat de zaden niet langer dan een uur erin liggen.

Dosis en gebruik

Gebruik dit niet voor kool, erwten, bonen en lupines.

Samenstelling

allicine

Kalender

3.7 Mierikswortelbad

Bad voor plantenwortels bij uitplanten.

Bron

Mierikswortel wordt geteeld in de kruidentuin.

Bereiding

100 gram fijngehakte mierikswortel legt men in 1 liter lauw water, roer dit goed en laat alles dan 24 uur staan.

Dosis en gebruik

Doop dan de planten erin vlak voor het uitplanten.

Dit is goed voor het uitplanten van jonge planten of bij het verplanten.

Samenstelling**Kalender**
